

Chambre des Représentants

SESSION 1957-1958.

28 NOVEMBRE 1957.

PROJET DE LOI

relatif aux droits
et devoirs respectifs des époux.

PROJET

TRANSMIS PAR LE SENAT (1).

Article premier.

Les articles 212 à 226bis inclus du Code civil sont abrogés et remplacés par les dispositions suivantes :

Art. 212. — Les époux ont le devoir d'habiter ensemble; ils se doivent mutuellement fidélité, secours, assistance.

Art. 213. — La résidence conjugale est, à défaut d'accord entre époux, fixée par le mari. La femme a un droit de recours devant le tribunal de première instance si des motifs légitimes commandent le choix d'une autre résidence.

Si le mari est absent, interdit ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté, la résidence conjugale est fixée par la femme.

Art. 214. — Le mariage ne modifie pas la capacité civile des conjoints, sauf en cas d'application de l'article 476 et sous réserve des pouvoirs attribués aux époux au Titre V du Livre III.

Art. 215. — Chaque époux a le droit d'exercer une profession, une industrie ou un commerce sans le consentement du conjoint.

(1) Voir :

Documents du Sénat :

69 (1956-1957) : Projet de loi.

346 (1956-1957) : Rapport.

10, 15, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 27, 28, 31, 36, 37 et 39 (1957-1958) : Amendements.

41 (1957-1958) : Texte adopté en première lecture.

46 (1957-1958) : Rapport complémentaire.

Annales du Sénat :

3 juillet, 13, 14, 19, 20, 21, 26 et 27 novembre 1957.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1957-1958.

28 NOVEMBER 1957.

WETSONTWERP

betreffende de wederzijdse rechten
en plichten van de echtgenoten.

ONTWERP

DOOR DE SENAAT OVERGEZONDEN (1)

Eerste artikel.

De artikelen 212 tot en met 226bis van het Burgerlijk Wetboek worden opgeheven en vervangen als volgt :

Art. 212. — De echtgenoten hebben de plicht samen te wonen; zij zijn elkaar getrouwheid, hulp en bijstand verschuldigd.

Art. 213. — De echtelijke verblijfplaats wordt, bij gebreke van overeenstemming tussen de echtgenoten, door de man vastgesteld. De vrouw heeft het recht zich tot de rechtbank van eerste aanleg te wenden, indien er wettige redenen zijn voor de keuze van een andere verblijfplaats.

Is de man afwezig, ontzet of in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven, dan wordt de echtelijke verblijfplaats door de vrouw vastgesteld.

Art. 214. — Het huwelijk wijzigt de burgerlijke bekwaamheid van de echtgenoten niet, behalve in geval van toepassing van artikel 476 en onder voorbehoud van de bevoegdheden aan de echtgenoten toegekend door Titel V van Boek III.

Art. 215. — Iedere echtgenoot heeft het recht een beroep, een nijverheids- of een handelsbedrijf uit te oefenen zonder toestemming van de andere echtgenoot.

(1) Zie :

Stukken van de Senaat :

69 (1956-1957) : Wetsontwerp.

346 (1956-1957) : Verslag.

10, 15, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 27, 28, 31, 36, 37 en 39 (1957-1958) : Amendementen.

41 (1957-1958) : Tekst in eerste lezing aangenomen.

46 (1957-1958) : Aanvullend verslag.

Handelingen van de Senaat :

3 juli, 13, 14, 19, 20, 21, 26 en 27 november 1957.

Toutefois, si le conjoint estime que cette activité est de nature à porter un préjudice sérieux à ses intérêts moraux ou matériels ou à ceux des enfants mineurs, il a un droit de recours devant le tribunal de première instance.

La disposition de l'alinéa précédent n'est pas applicable à l'exercice des fonctions et mandats publics.

Si la profession, l'industrie ou le commerce ne sont pas encore exercés au jour du recours, le conjoint ne peut en commencer l'exercice avant que le tribunal ait statué à ce sujet, à moins qu'il en ait été décidé autrement par le président siégeant en référé.

Art. 216. — La femme qui exerce séparément une profession ou un commerce ne peut user dans ses relations professionnelles ou commerciales du nom de son mari, que du consentement de ce dernier.

De même, le mari ne peut adjoindre à son nom, dans ses relations professionnelles ou commerciales, celui de sa femme, que du consentement de cette dernière.

L'autorisation donnée ne peut être retirée que pour des motifs graves. Le retrait ouvre un recours devant le Tribunal de première instance.

Art. 217. — Les recours prévus par les articles 213, 215 et 216 sont introduits devant le tribunal de première instance de la résidence conjugale par requête déposée au greffe. Le ministère d'un avoué est facultatif.

Les époux, et éventuellement les témoins, sont convoqués devant le tribunal par le greffier.

Le tribunal, après avoir entendu les parties et éventuellement leurs avocats en chambre du conseil, statue d'urgence en audience publique.

Le jugement sera, à la requête d'un des époux, notifié par le greffier à l'autre époux.

L'appel ne peut être interjeté que dans les quinze jours de cette notification. La Cour statuera d'urgence.

Si le jugement comporte défense de l'exercice d'une activité nécessitant une inscription au registre du commerce, il sera transcrit par extrait sur un registre tenu à cet effet au greffe du tribunal; en outre, une expédition du jugement sera transmise par le greffier, dans les arrondissements où il existe un tribunal de commerce, au greffe de ce dernier tribunal. Le référendaire procédera d'office à la rectification ou à la radiation de l'immatriculation.

Art. 218. — Chaque époux contribue aux charges du ménage selon ses facultés et son état.

A défaut par l'un des époux de satisfaire à cette obligation, l'autre époux peut, sans préjudice aux droits des tiers, se faire autoriser par le juge de paix de la dernière résidence conjugale à percevoir, à l'exclusion de son conjoint, les revenus de celui-ci ou ceux qu'il administre en vertu du régime matrimonial, les produits de son travail et toutes autres sommes qui lui sont dues par des tiers. Le juge fixe les conditions de l'autorisation ainsi que le montant à concurrence duquel elle est accordée.

Le juge peut ordonner aux époux, et même aux tiers la communication de renseignements ou la représentation des livres de commerce ou pièces comptable de nature à établir le montant des revenus, créances et produits du travail des parties; les renseignements à fournir par les tiers sont communiqués au juge par écrit.

S'il n'est pas donné suite par le tiers aux réquisitions du juge, dans le délai qu'il détermine, ou si les renseignements donnés apparaissent incomplets ou inexacts, le juge peut,

Indien de andere echtgenoot evenwel meent dat hieraan een ernstig nadeel verbonden is voor zijn zedelijke of stof-felijke belangen of voor die van de minderjarige kinderen, heeft hij het recht zich tot de rechtbank van eerste aanleg te wenden.

De bepaling van het voorgaande lid is niet van toepas-sing op de uitoefening van openbare ambten en mandaten.

Indien de echtgenoot het beroep, nijverheids- of handels-bedrijf nog niet uitoefent op de dag dat de andere echtge-noot zich tot de rechtbank wendt, mag hij daarmede niet beginnen alvorens de rechtbank zich heeft uitgesproken, tenzij de Voorzitter in kort geding anders heeft beslist.

Art. 216. — De vrouw die afzonderlijk een beroep uit-oefent of handel drijft, mag, in haar beroeps- of handels-betrekkingen, de naam van haar man enkel met zijn toe-stemming gebruiken.

Evenzo mag de man, in zijn beroeps- of handelsbetrek-kingen, de naam van zijn vrouw enkel met haar toestem-ming bij de zijne voegen.

De gegeven bewilling kan alleen om gewichtige rede-nen worden ingetrokken. Tegen deze intrekking kan beroep ingesteld worden bij de rechtbank van eerste aanleg.

Art. 217. — Beroep ingevolge de artikelen 213, 215 en 216 wordt bij de rechtbank van eerste aanleg van de echte-lijke verblijfplaats ingesteld door middel van een ter griffie ingediend verzoekschrift. De tussenkomst van een pleit-bezorger is niet vereist.

De echtgenoten, en eventueel de getuigen, worden voor de rechtbank opgeroepen door de griffier.

De rechtbank, na partijen en eventueel hun advocaten in raadkamer te hebben gehoord, doet onverwijld uitspraak in openbare terechtzitting.

Van het vonnis wordt, op verzoek van een der echt-genoten, door de griffier kennis gegeven aan de andere echtgenoot.

Hoger beroep kan slechts binnen vijftien dagen na deze kennisgeving worden ingesteld. Het Hof doet onverwijld uitspraak.

Houdt het vonnis verbod in een werkzaamheid uit te oefenen waarvoor inschrijving in het handelsregister ver-eist is, dan wordt het bij uittreksel overgeschreven in een daartoe ter griffie van de rechtbank gehouden register; bovendien zendt de griffier een uitgifte van het vonnis, in de arrondissementen waar een rechtbank van koophandel bestaat, aan de griffie van die rechtbank. De referendaris gaat ambtshalve over tot verbetering of doorhaling van de inschrijving.

Art. 218. — Ieder der echtgenoten draagt in de lasten van de huishouding bij naar zijn vermogen en zijn staat.

Wanneer een van de echtgenoten deze verplichting niet nakomt, kan de andere, onverminderd de lasten van der-den, zich door de vrederechter van de laatste echtelijke verblijfplaats doen machtigen om, bij uitsluiting van zijn echtgenoot, te ontvangen diens inkomsten of de inkomsten welke hij krachtens het huwelijksvermogenstelsel beheert, de opbrengst van zijn arbeid en alle andere hem door der-den verschuldigde geldsommen. De rechter bepaalt onder welke voorwaarden en tot welk bedrag de machtiging wordt verleend.

De rechter kan de echtgenoten en zelfs derden bevelen hem inlichtingen te verstrekken, dan wel boeken of beschei-den over te leggen waaruit het bedrag van de inkomsten, schuldvorderingen en opbrengsten van de arbeid van par-tijen kan blijken; de door derden te verstrekken inlichtin-gen worden aan de rechter schriftelijk medegedeeld.

Geeft de derde aan de vorderingen van de rechter binnen de door deze gestelde termijn geen gevolg of blijken de verstrekte inlichtingen onvolledig of onjuist te zijn, dan kan

par jugement motivé, ordonner que le tiers comparaisse en personne à la date qu'il fixera. Une copie certifiée conforme de l'ordonnance est jointe à la convocation du tiers.

Le tiers cité et défaillant ou se refusant à fournir les renseignements demandés est passible des sanctions prévues à l'article 263 et suivants du Code de Procédure civile.

La convocation du tiers, à peine de nullité, reproduira le texte de l'alinéa précédent.

Lorsque le juge ordonnera à l'Administration des Contributions directes de fournir des renseignements qu'elle possède sur le montant des revenus, créances et produits du travail des époux ou de l'un d'eux, le secret imposé aux fonctionnaires de cette Administration en vertu des lois relatives aux impôts sur les revenus, est levé.

Art. 219, § 1er. — Sur requête verbale ou écrite, les époux sont convoqués devant le juge de paix, par un avertissement du greffier, précisant l'objet de la demande.

Le jugement est exécutoire par provision, nonobstant appel et, s'il y a lieu, nonobstant opposition, sans caution, même sur la minute.

§ 2. — Le jugement est notifié aux parties par le greffier.

S'il est rendu par défaut, l'opposition doit, à peine de déchéance, être faite dans les huit jours de la notification.

Elle peut se faire dans les mêmes formes que la demande originale.

§ 3. — Le jugement est susceptible d'appel, quel que soit le montant de la demande.

Appel est interjeté, à peine de nullité, dans les quinze jours de la notification.

§ 4. — Le jugement peut être modifié, même lorsqu'il est devenu définitif, si la situation respective des époux le justifie.

§ 5. — Le jugement est opposable à tous tiers débiteurs actuels ou futurs sur la notification que leur fait le greffier, à la requête de l'époux demandeur.

Lorsque le jugement cesse de produire ses effets, les tiers débiteurs en sont informés par le greffier.

Les notifications faites par le greffier indiquent ce que le tiers débiteur doit payer ou cesser de payer.

Art. 220. — Si l'un des époux est absent, interdit ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté, le juge de paix peut autoriser l'autre époux à percevoir, pour les besoins du ménage, les sommes dues par des tiers à son conjoint, jusqu'à concurrence du montant qu'il fixera.

L'autorisation est demandée par requête adressée au juge. Celui-ci consignera son autorisation au bas de la requête.

Art. 221, § 1er. — Si l'un des deux époux manque gravement à ses devoirs, le président du tribunal de première instance de la dernière résidence conjugale ordonne les mesures urgentes et provisoires qu'exige l'intérêt de l'autre époux et des enfants. Il peut, notamment, interdire à l'un des époux, pour la durée qu'il détermine, d'aliéner ou d'hypothéquer ou de donner en gage des biens meubles ou immeubles, communs ou non, sans le concours de l'autre;

de rechter bij met redenen omkleed vonnis bevelen dat de derde in persoon zal verschijnen op de datum die hij bepaalt. Een voor eensluidend verklaard afschrift van de beschikking wordt bij de oproepingsbrief van de derde gevoegd.

Een gedaagde derde die niet verschijnt of weigert de gevraagde inlichtingen te verstrekken, is strafbaar met de straffen gesteld in artikel 263 en volgende van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

In de oproepingsbrief van de derde moet, op straffe van nietigheid, de tekst van het voorgaande lid voorkomen.

Beveelt de rechter aan het Bestuur der Directe Belastingen hem gegevens te verstrekken over het bedrag aan inkomsten, schuldvorderingen en opbrengsten van de arbeid van de echtgenoten of van een van hen, dan zijn de ambtenaren van dat Bestuur ontslagen van de geheimhouding welke hun is opgelegd krachtens de wetten betreffende de inkomstenbelastingen.

Art. 219, § 1. — Op mondeling of schriftelijk verzoek worden de echtgenoten voor de vrederechter geroepen door een waarschuwing van de griffier, die het onderwerp van de eis bepaalt.

Het vonnis is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande hoger beroep en, bij voorkomend geval, niettegenstaande verzet, zonder borgtocht en zelfs op de minuut.

§ 2. — Van het vonnis wordt aan partijen kennis gegeven door de griffier.

Indien het vonnis bij verstek gewezen is, moet het verzet, op straffe van verval, binnen acht dagen na de kennisgeving gedaan worden.

Het verzet kan worden gedaan in dezelfde vorm als de oorspronkelijke eis.

§ 3. — Het vonnis is vatbaar voor hoger beroep, ongeacht het bedrag van de eis.

Het hoger beroep moet, op straffe van nietigheid, worden ingesteld binnen vijftien dagen na de kennisgeving.

§ 4. — Het vonnis kan worden gewijzigd, zelfs als het definitief geworden is, indien de wederzijdse toestand van de echtgenoten zulks rechtvaardigt.

§ 5. — Het vonnis kan worden ingeroepen tegen alle tegenwoordige of toekomstige derden-schuldnaars na een kennisgeving hun door de griffier op verzoek van de echtgenoot-eiser gedaan.

Wanneer het vonnis ophoudt zijn gevolgen te hebben, bericht de griffier zulks aan de derden-schuldnaars.

De griffier vermeldt in zijn kennisgevingen wat de derdeschuldnaar moet betalen of moet ophouden te betalen.

Art. 220. — Is een van de echtgenoten afwezig, ontzet of in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven, dan kan de vrederechter de andere echtgenoot machtigen om tot een bedrag dat hij bepaalt, voor de behoeften van de huishouding, de sommen te ontvangen die door derden aan zijn echtgenoot verschuldigd zijn.

De machtiging wordt gevraagd bij verzoekschrift gericht aan de rechter. Deze plaatst de door hem verleende machtiging onderaan op het verzoekschrift.

Art. 221, § 1. — Wanneer een van de echtgenoten grovelijk zijn plicht verzuimt, beveelt de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van de laatste echtelijke verblijfplaats de dringende en voorlopige maatregelen die in het belang van de andere echtgenoot en van de kinderen geboden zijn. Hij kan onder meer aan een van de echtgenoten verbod opleggen om, voor de tijd die hij bepaalt, al dan niet gemeenschappelijke roerende of onroerende goe-

il peut, dans les mêmes conditions, interdire le déplacement des meubles, sauf à spécifier ceux dont il attribuerait l'usage personnel à l'un ou l'autre des époux.

Sont des actes d'aliénation au sens du présent article, tous les actes visés à l'article premier de la loi du 16 décembre 1851 et à l'article 8 de la loi du 10 février 1908.

Le président peut obliger l'époux détenteur des meubles, à la suite d'une des mesures prévues par l'alinéa premier du présent paragraphe, à donner caution ou à justifier de solvabilité suffisante.

§ 2. — Sur requête écrite, à laquelle sont jointes les pièces justificatives, s'il en est, les époux sont convoqués par le greffier devant le président qui statue dans les quinze jours de la date de la requête.

La convocation mentionne l'objet de la requête. Le ministère d'un avoué est facultatif.

§ 3. — L'ordonnance, rendue en vertu du § 1er, sera, à la requête de l'époux qui l'aura obtenue, notifiée par le greffier à l'autre époux; elle sera en outre, sur-le-champ, transcrite par extrait au greffe sur le registre tenu à cet effet.

La notification reproduira, à peine de nullité, le texte des articles 600 du Code de procédure civile et 507 du Code pénal.

Si l'ordonnance porte interdiction d'aliéner ou d'hypothéquer des biens susceptibles d'hypothèque, elle désigne les époux et les biens de la manière indiquée à l'alinéa 2 de l'article 222. A la requête de l'époux qui l'a obtenue, un extrait littéral en est transmis, sans délai, par le greffier au conservateur des hypothèques compétent pour être transcrit dans le registre à ce destiné.

Cette transcription vaut pour la durée de l'interdiction fixée par l'ordonnance. Si l'ordonnance n'assigne pas de durée à l'interdiction, la transcription vaut pour six mois.

La transcription cesse ses effets dès qu'elle est radiée du consentement de l'époux ou de ses ayants cause ou en vertu d'une ordonnance modificative.

Art. 222. — L'époux qui requiert l'interdiction d'aliéner ou d'hypothéquer des biens susceptibles d'hypothèque peut exiger, lors de l'introduction de sa demande ou postérieurement, que le greffier dresse acte, sur-le-champ, du dépôt de la requête.

Cet acte contient, outre la mention de l'objet de la requête, l'indication des noms, prénoms, lieux et dates de naissance, professions et domiciles des époux, la désignation individuelle des biens visés par la requête, savoir, l'arrondissement, la commune, le lieu où ils sont situés, ainsi que les indications cadastrales et pour les navires et bateaux, leur nom et les autres caractéristiques prévues à l'article 4, 2e de la loi du 10 février 1908. Dans les cas d'urgence, à la requête de l'époux requérant et avec l'autorisation du président du tribunal, le greffier transmet, sans délai, au conservateur des hypothèques compétent pour être transcrite dans le registre à ce destiné, une expédition de l'acte du dépôt de la requête accompagnée de l'autorisation du président.

La transcription de la requête cesse ses effets lorsqu'elle est radiée du consentement de l'époux ou de ses ayants cause, ou ensuite de l'ordonnance déclarant la demande non

deren zonder de medewerking van de andere echtgenoot te vervreemden, te hypotheekeren of in pand te geven; hij kan, onder dezelfde voorwaarden, de verplaatsing van meubelen verbieden, behoudens aanwijzing van die welke hij aan een van beide echtgenoten toewijst voor zijn persoonlijk gebruik.

Daden van vervreemding in de zin van dit artikel zijn alle daden bedoeld in artikel 1 van de wet van 16 december 1851 en in artikel 8 van de wet van 10 februari 1908.

De voorzitter kan de echtgenoot die, ingevolge een van de in het eerste lid van deze paragraaf bedoelde maatregelen, de meubelen onder zich heeft, verplichten borg te stellen of van voldoende goedgeheid te doen blijken.

§ 2. — Op schriftelijk verzoek, vergezeld van bewijsstukken, indien er zijn, worden de echtgenoten door de griffier bij de voorzitter geroepen, die uitspraak doet binnen vijftien dagen na de datum van het verzoekschrift.

De oproeping vermeldt het voorwerp van het verzoek. De tussenkomst van een pleitbezorger is niet vereist.

§ 3. — Van de beschikking, gegeven krachtens § 1, wordt, op verzoek van de echtgenoot die ze heeft verkregen, aan de andere echtgenoot kennis gegeven door de griffier; bovendien wordt zij op staande voet bij uittreksel overgeschreven in het daartoe ter griffie gehouden register.

In de kennisgeving moet, op straffe van nietigheid, de tekst van artikel 600 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en van artikel 507 van het Strafwetboek voorkomen.

Indien de beschikking het verbod inhoudt om voor hypotheek vatbare goederen te vervreemden of te hypotheekeren, wijst zij de echtgenoten en de goederen aan overeenkomstig artikel 222, tweede lid. Op verzoek van de echtgenoot die ze heeft verkregen doet de griffier onverwijld een woordelijk uittreksel daaruit aan de bevoegde hypotheekbewaarder toekomen om in het daartoe bestemde register te worden overgeschreven.

Deze overschrijving geldt voor de duur van het verbod, bepaald in de beschikking. Indien de beschikking de duur van het verbod niet vaststelt, geldt de overschrijving voor zes maanden.

De overschrijving houdt op haar gevolgen te hebben, zodra zij is doorgehaald met toestemming van de echtgenoot of van zijn rechtverkrijgenden dan wel krachtens een wijzigingsbeschikking.

Art. 222. — De echtgenoot die het verbod vordert om voor hypotheek vatbare goederen te vervreemden of te hypotheekeren kan bij de indiening van zijn vordering of naderhand eisen dat de griffier op staande voet akte zal opmaken van de indiening van het verzoekschrift.

Deze akte behelst, benevens het onderwerp van het verzoek, de naam, voornamen, geboorteplaats en -datum, beroep en woonplaats van de echtgenoten, een afzonderlijke opgave van de in het verzoekschrift bedoelde goederen, te weten het arrondissement, de gemeente, de plaats waar zij gelegen zijn, alsmede de kadastrale gegevens, en voor de schepen en boten hun naam en andere kenmerken als bepaald in artikel 4, 2^e, van de wet van 10 februari 1908. In spoedeisende gevallen zendt de griffier, op verzoek van de vorderende echtgenoot en met machtiging van de voorzitter der rechtbank, zonder verwijl aan de bevoegde hypotheekbewaarder een uitgifte van de akte van indiening van het verzoekschrift, vergezeld van de machtiging van de voorzitter, om in het daartoe bestemde register te worden overgeschreven.

De overschrijving van het verzoekschrift houdt op haar gevolgen te hebben, wanneer zij doorgehaald wordt met toestemming van de echtgenoot of van zijn rechtverkrij-

recevable ou non fondée, ou lors de la transcription de l'ordonnance la déclarant fondée.

Art. 223. — Sont applicables à la radiation visée à l'alinéa 5 du § 3 de l'article 221 et à l'alinéa 3 de l'article 222, les dispositions des articles 93 et 95 de la loi du 16 décembre 1851.

Art. 224. — Lorsque l'interdiction sollicitée concerne des biens meubles nommément désignés, le président du tribunal de première instance, dans le cas d'absolue nécessité, peut sur le seul vu de la requête, et avant de statuer sur le mérite de celle-ci, permettre, par ordonnance exécutoire sur minute, à l'époux requérant de faire opposition entre les mains de son conjoint.

Cette opposition est faite par exploit d'huissier et vaut interdiction d'aliénation ou de déplacement jusqu'à la date du prononcé de l'ordonnance statuant sur le mérite de la requête.

Art. 225. — Sont inopposables à l'époux requérant, tous actes passés en violation d'une ordonnance ou d'une requête d'interdiction, après la transcription de cette ordonnance ou de cette requête et durant le délai de validité de celle-ci.

Art. 226. — Les convocations et notifications dont est chargé le greffier en vertu des articles 217, 218, 219, § 1er, § 2 et § 5, 221, § 2 et § 3, et 222 sont faites sous pli recommandé à la poste. Celles qui sont adressées aux époux comprennent, s'il y a lieu, une copie certifiée conforme du jugement rendu.

La notification est, nonobstant toute preuve contraire, présumée accomplie cinq jours après celui de la remise du pli à la poste.

Art. 2.

L'article 234 du Code Civil est remplacé par la disposition suivante :

« Quelle que soit la nature des faits ou des délits qui donneront lieu à la demande en divorce pour cause déterminée, cette demande ne pourra être formée qu'au tribunal de l'arrondissement dans lequel les époux ont eu leur dernière résidence conjugale. »

Art. 3.

L'article 268 du Code Civil est complété par un alinéa 2, ainsi conçu :

« L'article 218, alinéa 2, est applicable à l'exécution des mesures provisoires concernant l'obligation alimentaire. »

Art. 4.

Il est ajouté à l'article 476 du Code civil un 2e alinéa ainsi libellé :

« Chacun des époux est de droit curateur de son conjoint mineur. Si l'un et l'autre sont mineurs, la curatelle est organisée conformément à l'article 480. »

genden, of ingevolge de beschikking waarbij de eis onontvankelijk of ongegrond wordt verklaard, na overschrijving van de beschikking waarbij hij gegrond wordt verklaard.

Art. 223. — De artikelen 93 en 95 van de wet van 16 december 1851 zijn van toepassing op de doorhaling bedoeld in artikel 221, § 3, lid 5, en in artikel 222, lid 3.

Art. 224. — Wanneer het verbod gevraagd wordt voor met name genoemde roerende goederen, kan de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, in geval van volstreekte noodzaak, alleen op zicht van het verzoekschrift en alvorens zich uit te spreken over de waarde daarvan, aan de vorderende echtgenoot bij een op de minuut uitvoerbare beschikking toestaan om verzet te doen in handen van de andere echtgenoot.

Dit verzet wordt gedaan bij deurwaardersexploot en geldt als verbod van vervreemding of verplaatsing tot de datum van de uitspraak van de beschikking waarbij over de waarde van het verzoekschrift wordt beslist.

Art. 225. — Kunnen tegen de eisende echtgenoot niet worden ingeroepen, alle akten verleden met schending van een verbodsbeschikking of verbodsverzoekschrift, na de overschrijving van die beschikking of van het verzoekschrift en gedurende de geldigheidstermijn daarvan.

Art. 226. — De oproepingen en kennisgevingen waarmede de griffier belast is krachtens de artikelen 217, 218, 219, § 1, § 2 en § 5, 221, § 2 en § 3, en 222, worden gedaan onder bij ter post aangetekende omslag. Die welke gericht worden aan de echtgenoten, bevatten zo nodig een voor eensluidend verklaard afschrift van het gewezen vonnis.

De kennisgeving wordt, niettegenstaande elk tegenbewijs, vermoed te zijn verricht vijf dagen na de dag waarop de omslag bij de post is afgegeven.

Art. 2.

Artikel 234 van het Burgelijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« De eis tot echtscheiding wegens een bepaalde oorzaak kan slechts ingesteld worden voor de rechtbank van het arrondissement waar de echtgenoten hun laatste echtelijke verblijfplaats hadden, van welke aard de feiten of misdrijven, welke tot deze eis aanleiding geven, ook mogen zijn. »

Art. 3.

Artikel 268 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangevuld met een 2^e lid, luidende :

« Artikel 218, lid 2, is toepasselijk op de uitvoering van de voorlopige maatregelen inzake verplichting tot onderhoud. »

Art. 4.

Aan artikel 476 van het Burgerlijk Wetboek wordt een tweede lid toegevoegd, luidende :

« Ieder van de echtgenoten is van rechtswege curator over zijn minderjarige echtgenoot. Zijn beiden minderjarig, dan wordt de curatele geregeld overeenkomstig artikel 480. »

Art. 5.

L'article 108 du Code civil est remplacé par les dispositions suivantes :

« Le mineur non émancipé aura son domicile chez celui de ses père et mère administrateur légal ou chez son tuteur; le majeur interdit aura le sien chez son tuteur. »

Art. 6.

Il est ajouté à l'article 507 du Code pénal un second alinéa ainsi libellé :

« La même disposition est applicable à l'époux ou à ceux qui dans son intérêt détruisent, dégradent ou détournent des meubles qui ont fait l'objet d'une mesure prévue aux articles 221, § 1, et 224 du Code civil. »

Art. 7.

§ 1er. — Sont abrogés :

Les articles 395, 396, 442bis, 934, 1029, 1096, alinéa 2, et 1538 du Code civil.

L'article 9 du Livre Ier, Titre Ier du Code de commerce.

§ 2. — Dans le premier alinéa de l'article 905 du Code civil sont abrogés les mots : « conformément à ce qui est prescrit par les articles 217 et 219 au titre du Mariage ».

§ 3. — L'article 1124 du Code civil est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Les incapables de contracter sont : les mineurs, les interdits et généralement tous ceux à qui la loi interdit certains contrats. »

§ 4. — L'article 1125 du Code civil est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Le mineur et l'interdit ne peuvent attaquer, pour cause d'incapacité, leurs engagements que dans les cas prévus par la loi.

» Les personnes capables de s'engager ne peuvent opposer l'incapacité du mineur ou de l'interdit avec qui elles ont contracté. »

§ 5. — L'article 1312 du Code civil est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Lorsque les mineurs ou les interdits sont admis, en ces qualités, à se faire restituer contre leurs engagements, le remboursement de ce qui aurait été, en conséquence de ces engagements, payé pendant la minorité ou l'interdiction, ne peut en être exigé à moins qu'il ne soit prouvé que ce qui a été payé a tourné à leur profit. »

§ 6. — L'article 1940 du Code civil est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

Art. 5.

Artikel 108 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen als volgt :

« Een niet ontvoogde minderjarige heeft zijn woonplaats bij degene van zijn ouders die wettelijk beheerder is of bij zijn voogd; een meerderjarige die ontzet is heeft zijn woonplaats bij zijn voogd. »

Art. 6.

Aan artikel 507 van het Strafwetboek wordt een tweede lid toegevoegd, luidende :

« Dezelfde bepaling is van toepassing op de echtgenoot of op degenen die in zijn belang meubelen vernielen, beschadigen of wegmaken, ten aanzien waarvan een maatregel is uitgevaardigd als bedoeld in de artikelen 221, § 1, en 224 van het Burgerlijk Wetboek. »

Art. 7.

§ 1. — Opgeheven worden :

De artikelen 395, 396, 442bis, 934, 1029, 1096, tweede lid en 1538 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 9 van Boek I, Titel I, van het Wetboek van Koophandel.

§ 2. — In het eerste lid van artikel 905 van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden « overeenkomstig hetgeen door de artikelen 217 en 219 in de titel Het huwelijk bepaald is » geschrapt.

§ 3. — Artikel 1124 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« Zijn onbekwaam om contracten aan te gaan : de minderjarigen, de ontzette personen en, in het algemeen, al degenen aan wie de wet het aangaan van zekere contracten verbiedt. »

§ 4. — Artikel 1125 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« De minderjarige en de ontzette persoon kunnen slechts in de door de wet voorziene gevallen hun verbintenissen bestrijden op grond van onbekwaamheid.

» Personen die bekwaam zijn om verbintenissen aan te gaan kunnen zich niet beroepen op de onbekwaamheid van de minderjarige of de ontzette persoon, met wie zij een contract hebben aangegaan. »

§ 5. — Artikel 1312 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« Wanneer minderjarigen of ontzette personen, als zodanig, toegelaten worden tot de herstelling in hun recht, wat betreft hun verbintenissen, kan de teruggave van hetgeen, als gevolg van die verbintenissen, betaald werd tijdens de minderjarigheid of de ontzetting, van hen niet worden gevorderd, tenzij bewezen is dat het betaalde tot hun voordeel gestrekt heeft. »

§ 6. — Artikel 1940 van het Burgerlijk Wetboek wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« Si la personne qui a fait le dépôt a changé d'état, par exemple si le majeur déposant se trouve frappé d'interdiction et dans tous les cas autres de même nature ou si la femme avant mariage a fait un dépôt et que son mari a droit, en vertu de son régime matrimonial au moment de la restitution à en prendre possession, le dépôt ne peut être restitué qu'à celui qui a l'administration des droits et des biens du déposant. »

§ 7. — A l'article 1990 du Code civil sont abrogés les mots : « et des droits respectifs des époux ».

§ 8. — L'alinéa premier de l'article 10 du Livre Ier, du Code de Commerce, est supprimé.

§ 9. — Dans l'article 119, alinéa 2, du Titre IX, Des Sociétés, Livre I du Code de Commerce sont abrogés les mots : « et la puissance maritale ».

§ 10. — L'article 2, 8e, de la loi du 30 mai 1924 modifié par la loi du 9 mars 1929, portant création du Registre de commerce, est remplacé par le texte suivant :

« S'il s'agit d'un mineur, il fournira la preuve de l'autorisation de son tuteur. »

§ 11. — L'article 35bis de la loi du 25 ventôse an XI, modifié par la loi du 1er mars 1950, article 1er, est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Les fonctions de notaire sont accessibles aux femmes. »

§ 12. — A) L'article 26bis de la loi du 16 mars 1865 qui institue une Caisse Générale d'Epargne et de Retraite est remplacé par la disposition suivante :

« La femme mariée, même commune en biens, a seule le pouvoir de retirer les sommes inscrites au livret ouvert à son nom.

» Le mari commun en biens peut toutefois s'opposer au retrait des fonds, s'ils ne constituent pas des biens réservés de la femme. Le juge, eu égard aux intérêts de la femme et du ménage validera l'opposition ou en ordonnera la mainlevée. Ces décisions auront pour effet, selon le cas, de transférer au mari ou de maintenir à la femme le pouvoir d'effectuer seule les retraits; le juge pourra toutefois subordonner les retraits à effectuer par l'un des époux à des conditions qu'il déterminera.

« Les sommes inscrites au livret de la femme pourront être saisies par les créanciers de celle-ci. Elles pourront l'être également par les créanciers du mari commun en biens si celui-ci a contracté dans l'intérêt du ménage; la preuve de cet intérêt incombe au créancier. »

B) Les articles 23ter et 45 de la même loi sont abrogés.

§ 13. — L'article 11 de la loi du 23 juin 1894 portant révision de la loi du 3 avril 1851 sur les sociétés mutuelles est abrogé.

« Indien de persoon die de zaak in bewaring gegeven heeft van staat veranderd is, bijvoorbeeld, indien tegen de meerderjarige bewaargever de ontzetting werd uitgesproken en in al de andere gevallen van die aard of indien de vrouw vóór haar huwelijk een zaak in bewaring heeft gegeven en haar man, krachtens het huwelijksvermogenstelsel, het recht heeft het in bezit te nemen op het ogenblik van de teruggave, kan de in bewaring gegeven zaak slechts teruggegeven worden aan hem die het beheer heeft over de rechten en de goederen van de bewaargever. »

§ 7. — In artikel 1990 van het Burgerlijk Wetboek worden de woorden « en wederzijdse rechten van de echtgenoten » geschrapt.

§ 8. — Het eerste lid van artikel 10 van Boek I, van het Wetboek van Koophandel wordt opgeheven.

§ 9. — In artikel 119, lid 2, van Titel IX, Venootschappen, Boek I van het Wetboek van Koophandel worden de woorden : « en de macht van den echtgenoot » geschrapt.

§ 10. — Artikel 2, 8^e, van de wet van 30 mei 1924, gewijzigd bij de wet van 9 maart 1929, tot instelling van het Handelsregister, wordt vervangen als volgt :

« Betreft het een minderjarige, dan moet deze bewijzen dat zijn voogd hem gemachtigd heeft. »

§ 11. — Artikel 35bis van de wet van 25 Ventôse, Jaar XI, gewijzigd bij de wet van 1 Maart 1950, artikel 1, wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« Het ambt van notaris is toegankelijk voor de vrouwen. »

§ 12. — A) Artikel 26bis van de wet van 16 maart 1865 houdende instelling van een Algemene Spaar- en Lijfrentekas wordt vervangen als volgt :

« De vrouw, zelfs indien zij in gemeenschap van goederen gehuwd is, heeft alleen de bevoegdheid om de bedragen ingeschreven in het spaarboekje, dat op haar naam geopend is, op te halen.

» De in gemeenschap van goederen gehuwde man kan zich evenwel verzetten tegen de ophaling van de gelden, indien zij geen voorbehouden goederen van de vrouw zijn. De rechter zal, met inachtneming van de belangen van de vrouw en van de huishouding, het verzet geldig verklaren of de opheffing ervan bevelen. Ingevolge deze beslissingen zal, al naar het geval, de bevoegdheid om de ophalingen te verrichten aan de man overgedragen of aan de vrouw alleen gelaten worden; de rechter kan evenwel de ophalingen door een van de echtgenoten ondergeschikt maken aan voorwaarden die hij bepaalt.

» De bedragen ingeschreven in het boekje van de vrouw kunnen door haar schuldeisers in beslag worden genomen. Ook de schuldeisers van de man die in gemeenschap van goederen gehuwd is bezitten dit recht, indien de man zich in het belang van de huishouding heeft verbonden; het bewijs daarvan moet door de schuldeiser geleverd worden. »

B) De artikelen 23ter en 45 van dezelfde wet worden opgeheven.

§ 13. — Artikel 11 van de wet van 23 juni 1894 houdende herziening van de wet van 3 april 1851 op de mutualiteitsverenigingen wordt opgeheven.

§ 14. — Les alinéas 1, 2 et 3 de l'article 3 de la loi du 31 mars 1898 sur les Unions professionnelles sont abrogés et remplacés par les alinéas suivants :

« L'Union comprend au moins sept membres effectifs.

» Le mineur parvenu à l'âge de seize ans peut être membre d'une Union, sauf opposition du père ou du tuteur, notifiée à un des directeurs de l'Union ou au délégué de la direction.

» Le mineur peut se pourvoir contre l'opposition devant le juge de paix, qui statue sur simple réquisition, parties entendues ou appelées. »

§ 15. — A) Les articles 29, 31, 32, et 37 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail sont abrogés.

B) Dans l'article 30 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, les mots : « mais sauf opposition de ce dernier » sont supprimés.

C) A l'article 38 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, les mots « Les dispositions des articles 29 et 33 » sont remplacés par « Les dispositions de l'article 33 ».

D) A l'article 39 de la loi du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, les mots « les dispositions des articles 30 à 33 » sont remplacés par « les dispositions des articles 30 et 33 ».

E) L'article 41 de la même loi est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Les conseils de prud'hommes et le juge de paix, en toutes contestations, pour fait d'ouvrage, de travail et de salaire qui sont de leur compétence peuvent nommer au mineur un tuteur *ad hoc* pour remplacer, dans l'instance, le tuteur absent ou empêché. »

§ 16. — L'article 9 de la loi du 15 mai 1912 sur la protection de l'enfance est abrogé et remplacé par la disposition suivante :

« Dans les cas prévus par les articles précédents le délai d'appel est fixé à 15 jours. L'appel n'est pas suspensif dans le cadre de l'article 6. »

§ 17. — Les alinéas 2 et 3 de l'article 1er de la loi du 27 août 1921 concernant l'exercice par les femmes, des fonctions de bourgmestre, d'échevin, de secrétaire ou de receveur communal, et les articles 2 et 3 de la même loi sont abrogés.

§ 18. — L'article 15 de la loi du 10 mars 1925 organique de l'assistance publique est abrogé et remplacé par la disposition suivante.

« Les femmes peuvent faire partie des commissions d'assistance. »

§ 19. — Les articles 104 et 105 de la loi du 5 juin 1928 portant réglementation du contrat d'engagement maritime sont abrogés.

§ 20. — Les articles 2, 3 et 4, de la loi du 1er février 1947, subordonnant à l'autorisation maritale l'exercice de la profession d'avouée par la femme mariée, sont abrogés.

§ 14. — De leden 1, 2 en 3 van artikel 3 van de wet van 31 maart 1898 op de beroepsverenigingen worden opgeheven en vervangen als volgt :

« De Vereniging bestaat uit ten minste zeven werkende leden.

» De minderjarige die de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt kan lid zijn van een Vereniging behoudens verzet van de vader of van de voogd, dat aan een van de directeurs van de Vereniging of aan de afgevaardigde van de directie ter kennis wordt gebracht.

» De minderjarige kan tegen het verzet opkomen bij de vrederechter, die uitspraak doet op eenvoudig verzoek, partijen gehoord of geroepen. »

§ 15. — A) De artikelen 29, 31, 32 en 37 van de wet van 10 maart 1900 op de arbeidsovereenkomst worden opgeheven.

B) In artikel 38 van de wet van 10 maart 1900 op de arbeidsovereenkomst worden de woorden « doch behoudens verzet van deze » geschrapt.

C) In artikel 38 van de wet van 10 maart 1900 op de arbeidsovereenkomst worden de woorden « De bepalingen van de artikelen 29 en 33 » vervangen door « De bepalingen van artikel 33 ».

D) In artikel 39 van de wet van 10 maart 1900 op de arbeidsovereenkomst worden de woorden « De bepalingen van artikelen 30 tot 33 » vervangen door « De bepalingen van de artikelen 30 en 33 ».

E) Artikel 41 van dezelfde wet wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« Voor alle geschillen inzake werk, arbeid en loon, die tot hun bevoegdheid behoren, kunnen de werkrechtshraden en de vrederechter voor de minderjarige een voogd *ad hoc* aanstellen om, in het geding, de afwezige of verhinderde voogd te vervangen. »

§ 16. — Artikel 9 van de wet van 15 mei 1912 op de kinderbescherming wordt opgeheven en als volgt vervangen :

« In de bij de vorige artikelen bedoelde gevallen wordt de termijn voor hoger beroep op vijftien dagen bepaald. In het geval bedoeld bij artikel 6 heeft het hoger beroep geen schorsende kracht. »

§ 17. — De leden 2 en 3 van artikel 1 van de wet van 27 augustus 1921, betreffende het uitoefenen van het ambt van burgemeester, schepen, gemeentesecretaris of -ontvanger, door de vrouwen, en de artikelen 2 en 3 van diezelfde wet worden opgeheven.

§ 18. — Artikel 15 van de wet van 10 maart 1925 tot regeling van de openbare onderstand wordt opgeheven en vervangen als volgt :

« De vrouwen kunnen deel uitmaken van de commissies van onderstand. »

§ 19. — De artikelen 104 en 105 van de wet van 5 juni 1928 houdende regeling van de arbeidsovereenkomst wegens scheepsdienst worden opgeheven.

§ 20. — De artikelen 2, 3 en 4, van de wet van 1 februari 1947, waarbij de uitoefening van het beroep van pleitbezorger door de gehuwde vrouw afhankelijk wordt gesteld van de machtiging van de man, wordt opgeheven.

§ 21. — Les articles 2 et 3 de la loi du 7 mai 1947, subordonnant à l'autorisation maritale l'exercice de la profession d'avocat à la Cour de Cassation par la femme mariée, sont abrogés.

§ 22. — Les articles 2, 3, 4 et 5, de la loi du 7 avril 1922 subordonnant à l'autorisation maritale l'exercice de la profession d'avocat par la femme mariée, sont abrogés.

§ 23. — L'article 3 de la loi du 21 février 1948, subordonnant à l'autorisation maritale l'accès des femmes à la magistrature, est abrogé.

§ 24. — A) Dans l'article 162 de l'arrêté royal du 30 novembre 1939, n° 64, contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par l'article 2 de la loi du 16 juin 1947, le 14° est remplacé par la disposition suivante :

« 14° Les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par les lois du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, du 7 août 1922 sur le contrat d'emploi et du 5 juin 1928 portant réglementation du contrat d'engagement maritime, au sujet de la capacité du mineur d'engager son travail et de toucher son salaire ou rémunération. »

B) Dans l'article 59 de l'arrêté du Régent du 26 juin 1947, contenant le Code des droits de timbre, confirmé par l'article premier de la loi du 14 juillet 1951, le 29° est remplacé par la disposition suivante :

« 29° Les actes relatifs aux procédures instituées par les lois du 10 mars 1900 sur le contrat de travail, du 7 août 1922 sur le contrat d'emploi et du 5 juin 1928 portant réglementation du contrat d'engagement maritime, au sujet de la capacité du mineur d'engager son travail et de toucher son salaire ou rémunération. »

§ 25. — Les adaptations suivantes sont apportées à diverses dispositions :

1. A l'alinéa 3 de l'article 391bis du Code pénal, les mots « en vertu de l'article 214b du Code civil » sont remplacés par « en vertu de l'article 218 du Code civil ».

2. Dans les articles de loi mentionnés sur la liste ci-après, les mots « articles 203, 205 et 214 du Code civil » sont supprimés et remplacés par « articles 203, 205 et 218 du Code civil ».

a) Article 1er de la loi du 24 février 1847 qui rend incessibles et insaisissables les pensions de veuves et orphelins des officiers de l'armée, ainsi que les appointements de ceux-ci, et la solde des sous-officiers et soldats;

b) Article 55 de la loi du 16 mars 1865 qui institue une Caisse générale d'Epargne et de Retraite;

c) Article 3 de la loi du 18 août 1887 relative à l'incessibilité et à l'insaisissabilité des salaires des ouvriers, modifié par l'article 30 de la loi du 7 août 1922 relative au contrat d'emploi;

d) Article 9 de la loi du 23 juin 1894 sur les sociétés mutualistes;

e) Article unique de la loi du 20 juin 1896 portant insaisissabilité et incessibilité des pensions des employés et agents des administrations provinciales et communales.

§ 21. — De artikelen 2 en 3 van de wet van 7 mei 1947, waarbij de uitoefening van het beroep van advocaat bij het Hof van Verbreking door de gehuwde vrouw afhankelijk wordt gesteld van de machtiging van de man, worden opgeheven.

§ 22. — De artikelen 2, 3, 4 en 5 van de wet van 7 april 1922, waarbij de uitoefening van het beroep van advocaat door de gehuwde vrouw afhankelijk wordt gesteld van de machtiging van de man, worden opgeheven.

§ 23. — Artikel 3 van de wet van 21 februari 1948, waarbij de toelating van de vrouwen tot de magistratuur afhankelijk wordt gesteld van de machtiging van de man, wordt opgeheven.

§ 24. — A) In artikel 162 van het koninklijk besluit van 30 november 1939, n° 64, houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekrachtigd bij artikel 2 der wet van 16 juni 1947, wordt n° 14° vervangen als volgt :

« 14° Akten, vonnissen en arresten betreffende procedures ingesteld bij de wetten van 10 maart 1900 op de arbeidsovereenkomst, van 7 augustus 1922 op de bediendenarbeidsovereenkomst en van 5 juni 1928 houdende regeling van het arbeidscontract wegens scheepsdienst, met betrekking tot de bekwaamheid van de minderjarige om zijn arbeid te verhuren en zijn loon of bezoldiging te ontvangen. »

B) In artikel 59 van het besluit van de Regent van 26 juni 1947 houdende het Wetboek der zegelrechten, bekrachtigd bij artikel één der wet van 14 juli 1951, wordt n° 29° vervangen als volgt :

« 29° akten betreffende procedures ingesteld bij de wetten van 10 maart 1900 op de arbeidsovereenkomst, van 7 augustus 1922 op de bediendenarbeidsovereenkomst en van 5 juni 1928 houdende regeling van het arbeidscontract wegens scheepsdienst, met betrekking tot de bekwaamheid van de minderjarige om zijn arbeid te verhuren en zijn loon of bezoldiging te ontvangen. »

§ 25. — De hieronder bedoelde bepalingen worden aangepast als volgt :

1. In artikel 391bis, derde lid, van het Strafwetboek worden de woorden « krachtens artikel 214b van het Burgerlijk Wetboek » vervangen door de woorden « krachtens artikel 218 van het Burgerlijk Wetboek ».

2. In de hierna onder a) tot e) genoemde wetsartikelen worden de woorden « articles 203, 205 et 214 du Code civil » geschrapt en vervangen door de woorden « articles 203, 205 et 218 du Code civil »; in de hierna onder f) tot n) genoemde wetsartikelen worden de woorden « artikelen 203, 205 en 214 van het Burgerlijk Wetboek » geschrapt en vervangen door de woorden « artikelen 203, 205 en 218 van het Burgerlijk Wetboek ».

a) Artikel 1 van de wet van 24 februari 1847 betreffende de onvatbaarheid voor overdracht en beslag van de pensioenen der weduwen en wezen van de officieren van het leger, alsmede van de wedden van deze officieren, en van de soldij der onderofficieren en soldaten;

b) Artikel 55 van de wet van 16 maart 1865 houdende instelling van een Algemene Spaar- en Lijfrentekas;

c) Artikel 3 van de wet van 18 augustus 1887 betreffende de onvatbaarheid voor overdracht en beslag van het loon der werklieden, gewijzigd bij artikel 30 van de wet van 7 augustus 1922 op het bediendencontract;

d) Artikel 9 van de wet van 23 juni 1894 betreffende de mutualiteitsverenigingen;

e) Het enig artikel van de wet van 20 juni 1896 betreffende de onvatbaarheid voor overdracht en beslag van de pensioenen der bedienden en agenten van de provincie- en gemeentebesturen.

f) Article 63 des lois sur les pensions militaires coordonnées par l'arrêté royal n° 262 du 11 août 1923;

g) Article 68 de la loi du 18 juin 1930 portant revision de la loi du 10 mars 1925 relative à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré des employés.

h) Article 11 de la loi du 6 juillet 1931 préparatoire à l'organisation des assurances sociales des marins de tous grades de la marine marchande.

i) Article 19 de l'arrêté royal n° 254 du 12 mars 1936 unifiant le régime des pensions des veuves et des orphelins du personnel civil de l'Etat et du personnel assimilé.

j) Article 19 de l'arrêté royal n° 255 du 12 mars 1936 unifiant le régime des pensions des veuves et des orphelins des membres de l'armée et de la gendarmerie.

k) Article 97 de l'arrêté royal du 26 décembre 1938 relatif au régime des pensions du personnel communal.

l) Article 55. § 1er. c). des lois sur les pensions de réparation coordonnées par arrêté du Régent du 5 octobre 1948.

m) Article 26 de l'arrêté royal du 31 décembre 1884 portant règlement du mode de liquidation de la pension des professeurs et instituteurs communaux.

n) Articles 42 et 77 de l'arrêté royal du 1er juillet 1937 portant modification aux statuts de la Caisse des Ouvriers du Département des Postes, Télégraphes et Téléphones.

3. A l'article 45 de la loi générale du 21 juillet 1844 sur les pensions civiles et ecclésiastiques, modifié par l'article 10 de la loi du 2 août 1955 portant péréquation des pensions de retraite et de survie, les mots « articles 203, 205 et 214b du Code civil » sont supprimés et remplacés par « articles 203, 205 et 218 du Code civil ».

4. Dans la loi du 14 janvier 1928 concernant l'abandon de famille, modifiée par les lois des 30 mai 1931 et 17 janvier 1939, les mots « article 214b du Code civil » sont supprimés et remplacés par « article 218 du Code civil ».

5. A l'article 5 de la loi du 24 juillet 1939 tendant à sauvegarder les droits des citoyens rappelés sous les armes, les mots « l'article 214i du Code civil » sont supprimés et remplacés par « l'article 220 du Code civil ».

6. Dans les articles de loi mentionnés ci-après les mots « articles 214b et 214j du Code civil » sont supprimés et remplacés par « les articles 218 et 221 du Code civil ».

a) Article 5, 4e, dernier alinéa, de l'arrêté-loi du 10 janvier 1945 concernant la sécurité sociale des ouvriers mineurs et assimilés.

b) Article 32, alinéa 2, de l'arrêté du Régent du 12 septembre 1946 coordonnant les lois relatives à l'assurance en vue de la vieillesse et du décès prématuré.

c) Article 87, dernier alinéa, de l'arrêté-loi du 25 février 1947 coordonnant et modifiant les lois sur le régime de retraite des ouvriers mineurs et assimilés.

f) Artikel 63 van de wetten op de militaire pensioenen, geordend bij het koninklijk besluit n° 262 van 11 augustus 1923;

g) Artikel 68 van de wet van 18 juni 1930 tot herziening der wet van 10 maart 1925 op de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood der bedienden.

h) Artikel 11 van de wet van 6 juli 1931 tot voorbereiding van het inrichten der sociale verzekeringen der zee-
lieden van alle rang der koopvaardij.

i) Artikel 19 van het koninklijk besluit n° 254 van 12 maart 1936 waarbij eenheid wordt gebracht in het regime van de pensioenen der weduwen en wezen van het burgerlijk Staatspersoneel en het daarmee gelijkgestelde personeel.

j) Artikel 19 van het koninklijk besluit n° 255 van 12 maart 1936 tot éénmaking van het pensioenregime voor de weduwen en wezen der leden van het leger en van de Rijkswacht.

k) Artikel 97 van het koninklijk besluit van 26 december 1938 betreffende de pensioenregeling van het gemeentepersoneel.

l) Artikel 55. § 1. c) van de wetten op de vergoedingspensioenen geordend bij Regentsbesluit van 5 oktober 1948.

m) Artikel 26 van het koninklijk besluit van 31 december 1884 houdende regeling van de wijze van uitkering van het pensioen der gemeenteleraren en onderwijzers.

n) Artikelen 42 en 77 van het koninklijk besluit van 1 juli 1937 tot wijziging der statuten der Kas voor Werklieden van het Departement van Posterijen, Telegraaf en Telefoon.

3. In artikel 45 van de algemene wet van 21 juli 1844 op de burgerlijke en geestelijke pensioenen, zoals het werd gewijzigd bij artikel 10 van de wet van 2 augustus 1955 houdende péréquation der rust- en overlevingspensioenen worden de woorden « artikelen 203, 205 en 214b van het Burgerlijk Wetboek » geschrapt en vervangen door de woorden « artikelen 203, 205 en 218 van het Burgerlijk Wetboek ».

4. In de wet van 14 januari 1928 betreffende de verlaten van familie, gewijzigd bij de wetten van 30 mei 1931 en 17 januari 1939, worden de woorden « artikel 214b van het Burgerlijk Wetboek » geschrapt en vervangen door de woorden « artikel 218 van het Burgerlijk Wetboek ».

5. In artikel 5 van de wet van 24 juli 1939 tot vrijwaring van de rechten der wederopgeroepen burgers, worden de woorden « artikel 214i van het Burgerlijk Wetboek » geschrapt en vervangen door de woorden « artikel 220 van het Burgerlijk Wetboek ».

6. In de hieronder vermelde wetsartikelen worden de woorden « artikelen 214b en 214j van het Burgerlijk Wetboek » geschrapt en vervangen door de woorden « artikelen 218 en 221 van het Burgerlijk Wetboek ».

a) Artikel 5, 4^e, laatste lid, van de besluitwet van 10 januari 1945 betreffende de maatschappelijke zekerheid van de mijnwerkers en ermee gelijkgestelden.

b) Artikel 32, lid 2, van het besluit van de Regent van 12 september 1946 tot samenordening van de wetten betreffende de verzekering tegen de geldelijke gevolgen van ouderdom en vroegtijdige dood.

c) Artikel 87, laatste lid, van de besluitwet van 25 februari 1947 tot samenvoeging en wijziging van de wetten betreffende het pensioenstelsel voor de mijnwerkers en de ermee gelijkgestelden.

7. A l'article 31bis de la loi du 26 février 1947 organisant le statut des prisonniers politiques et de leurs ayants droit (article 24 de la loi du 10 mars 1954 interprétant la loi du 26 février 1947 organisant le statut des prisonniers politiques et de leurs ayants droit, modifiée par la loi du 31 mars 1949 et apportant des modifications aux statuts des prisonniers politiques et de leurs ayants droit, des prisonniers politiques étrangers, des résistants civils et des réfractaires, des déportés pour le travail obligatoire et des prisonniers de guerre 1940-1945), les mots « au sens de l'article 224a du Code civil » sont remplacés par les mots « au sens du § 1er, de l'article 226septies du Code civil ».

Art. 8.

Dispositions transitoires.

1° Il est inséré au Code civil un article 226bis, libellé comme suit :

« Quel que soit le régime matrimonial, la femme peut ester en jugement sans l'autorisation du mari dans toutes les contestations relatives aux biens, dont la femme a l'administration, en ce qui a trait à cette administration, ou concernant les droits qui lui sont reconnus pour l'exercice d'une profession, d'une industrie ou d'un commerce. »

2° Il est inséré au Code civil un article 226ter libellé comme suit :

« Lorsqu'en raison de son régime matrimonial, la femme ne peut ester en jugement sans le consentement du mari et que celui-ci le lui refuse, le juge peut donner l'autorisation. »

3° Il est inséré au Code civil un article 226quater, libellé comme suit :

« Lorsqu'en raison de son régime matrimonial, la femme ne peut passer un acte sans le consentement du mari et que celui-ci refuse de le lui donner, elle peut faire citer son mari directement devant le tribunal de première instance de l'arrondissement de la résidence conjugale, qui peut donner ou refuser son autorisation, après que le mari aura été entendu ou dûment appelé en la chambre du conseil. »

4° Il est inséré au Code civil un article 226quinquies, libellé comme suit :

La femme qui exerce une profession, une industrie ou un commerce, s'oblige personnellement pour ce qui concerne sa profession, son industrie ou son négoce.

Si cette activité est exercée de l'accord exprès du mari, elle l'oblige aussi, s'il y a communauté entre eux.

5° Il est inséré au Code civil un article 226sexies, libellé comme suit :

« Les incapacités d'ester en jugement ou de contracter, résultant pour la femme de son régime matrimonial sont suspendues :

a) si le mari est absent, interdit ou dans l'impossibilité de manifester sa volonté;

7. In artikel 31bis van de wet van 26 februari 1947 het statuut regelende van de politieke gevangenen en hun rechthebbenden (artikel 24 van de wet van 10 maart 1954 tot verklaring van de wet van 26 februari 1947 houdende regeling van het statuut van de politieke gevangenen en hun rechthebbenden, gewijzigd bij de wet van 31 maart 1949, en tot wijziging van de statuten van de politieke gevangenen en hun rechthebbenden, van de buitenlanders politieke gevangenen, van de burgerlijke weerstanders en werkweigeraars, van de gedeporteerden voor de verplichte arbeidsdienst en van de krijgsgevangenen van 1940-1945), worden de woorden « in de zin van artikel 224a van het Burgerlijk Wetboek » vervangen door de woorden « in de zin van § 1, van artikel 226septies van het Burgerlijk Wetboek ».

Art. 8.

Tijdelijke bepalingen.

1° In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 226bis ingevoegd, luidende :

« Ongeacht het huwelijksvermogenstelsel, kan de vrouw zonder machtiging van haar man in rechte optreden voor alle geschillen inzake goederen waarover de vrouw het beheer heeft, voor zover dit het beheer betreft, of inzake de rechten die haar zijn toegekend voor de uitoefening van een beroep, een nijverheids- of een handelsbedrijf. »

2° In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 226ter ingevoegd, luidende :

« Wanneer de vrouw om reden van haar huwelijksvermogenstelsel niet in rechte kan optreden zonder toestemming van haar man en wanneer deze zijn toestemming weigert, kan de rechter machtiging verlenen. »

3° In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 226quater ingevoegd, luidende :

« Wanneer de vrouw om reden van haar huwelijksvermogenstelsel geen akte kan verlijden zonder de toestemming van haar man en wanneer deze weigert zijn toestemming te geven, kan zij haar man rechtstreeks doen dagvaarden voor de rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement der echtelijke verblijfplaats, die de machtiging kan verlenen of weigeren, nadat de man in raadkamer gehoord of behoorlijk is opgeroepen. »

4° In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 226quinquies ingevoegd, luidende :

De vrouw die een beroep, een nijverheids- of een handelsbedrijf uitoefent, verbindt zich persoonlijk voor alles wat haar beroep, handel of nijverheid betreft.

Wordt deze activiteit met de uitdrukkelijke instemming van de man uitgeoefend, dan verbindt zij ook deze, indien tussen hen gemeenschap bestaat.

5° In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 226sexies ingevoegd, luidende :

« De onbekwaamheden om in rechte op te treden of overeenkomsten aan te gaan, die voor de vrouw voortvloeien uit haar huwelijksvermogenstelsel, worden geschorst :

a) indien de man afwezig is, ontzet of in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven;

b) s'il a été condamné à une peine criminelle, encore qu'elle n'ait été prononcée que par contumace, pendant la durée de la peine. »

6° Il est inséré un article 226septies au Code civil, libellé comme suit :

§ 1. — A peine de nullité de toute clause contraire insérée au contrat de mariage, les produits du travail de la femme qui exerce une profession distincte de celle de son mari et les économies en provenant, constituent à son profit des biens réservés. Y sont comprises les choses qui sont destinées à l'usage personnel de la femme, notamment les vêtements, les bijoux et les instruments de travail, ainsi que toutes les indemnités ou dommages-intérêts lui revenant du chef d'un accident qui l'aura privée de gains professionnels sur lesquels elle était en droit de compter.

Les dispositions qui précèdent ne s'appliquent pas aux gains d'un commerce exercé par la femme à l'aide de biens mis à sa disposition par le mari.

§ 2. — Seule la femme a l'administration et la jouissance de ses biens réservés; elle peut seule en faire emploi en acquisitions de biens mobiliers et immobiliers; elle peut, sans l'autorisation de son mari, engager, hypothéquer, aliéner à titre onéreux, les biens acquis ainsi et en disposer à titre gratuit dans l'intérêt du ménage ou pour l'établissement des enfants communs.

§ 3. — En cas d'abus, par la femme, des pouvoirs qui lui sont conférés dans l'intérêt du ménage, notamment en cas de dissipation, d'imprudence ou de mauvaise gestion, le mari pourra en faire prononcer le retrait par le tribunal civil du dernier domicile des époux, statuant en chambre du conseil, en présence de la femme, où elle est dûment appelée, le ministère public entendu.

Le jugement prononçant le retrait des pouvoirs sera exécutoire par provision, nonobstant opposition ou appel, et sans caution. Il pourra aussi, lorsqu'il sera devenu définitif, être rapporté sur la demande du mari.

Le jugement sera, à la diligence du procureur du Roi ou du mari, transmis par extrait, dans le mois de sa date, au greffe du tribunal civil, pour y être transcrit dans un registre tenu à cet effet. Il devra, en outre, recevoir la publicité prévue par l'article 501 du Code civil. Si l'un des époux est commerçant, il devra également être transcrit au registre prévu par l'article 12 de la loi du 15 décembre 1872 et être affiché, dans les arrondissements où il existe un tribunal de commerce, dans la salle de l'auditoire de ce dernier tribunal.

En cas d'urgence, le président du tribunal peut donner au mari l'autorisation de s'opposer aux actes que la femme se propose de passer avec des tiers.

§ 4. — Les biens réservés pourront être saisis par les créanciers de la femme. Ils pourront l'être également si les époux, ensemble ou séparément, ont contracté dans l'intérêt du ménage.

La preuve que la dette a été contractée dans l'intérêt du ménage incombe au créancier.

b) indien de man tot een criminele straf is veroordeeld, zolang de straf duurt, al is deze straf enkel bij wederspanningheid aan de wet uitgesproken. »

6° In het Burgerlijk Wetboek wordt een artikel 226septies ingevoegd, luidende :

§ 1. — De opbrengst van de arbeid van de vrouw die een beroep, onderscheiden van dat van haar man, uitoefent, en het daarvan komende spaargeld vormen voorbehouden goederen te haren voordele; alle hiermee strijdige, in het huwelijkscontract opgenomen bepalingen, zijn nietig. De zaken bestemd voor het persoonlijk gebruik van de vrouw zijn hierin begrepen, onder meer kleren, juwelen en gereedschappen, alsook alle vergoedingen of schadeloosstellingen die haar toekomen uit hoofde van een ongeval ten gevolge waarvan zij beroepsinkomsten verloren heeft, waarop zij gerechtigd was te rekenen.

De voorafgaande bepalingen zijn niet toepasselijk op de winst van een handel door de vrouw gedreven met behulp van goederen die haar man tot haar beschikking heeft gesteld.

§ 2. — Alleen de vrouw heeft het beheer en het genot van haar voorbehouden goederen; zij alleen mag die beleggen door aankoop van roerende en onroerende goederen; zij mag zonder machtiging van haar man de aldus verkregen goederen verbinden, met hypotheek bezwaren, onder bezwarende titel vervreemden en daarover beschikken in het belang van de huishouding of om aan gemeenschappelijke kinderen een stand te verschaffen.

§ 3. — Indien de vrouw misbruik maakt van de macht die haar in het belang van het huishouden is toegekend, onder meer in geval van verkwisting, onvoorzichtigheid of wanbeheer, kan de man de intrekking van de macht doen uitspreken door de burgerlijke rechtbank van de laatste woonplaats der echtgenoten, die in raadkamer beslist, in tegenwoordigheid of na behoorlijke oproeping van de vrouw en na het openbaar ministerie te hebben gehoord.

Het vonnis waarbij intrekking van de macht wordt uitgesproken, is uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande verzet, of hoger beroep en zonder borgtocht. Het kan ook, als het definitief geworden is, op verzoek van de man worden ingetrokken.

Het vonnis wordt door de zorg van de procureur des Konings of van de man binnen een maand na zijn dagtekening bij uittreksel gezonden aan de griffie van de burgerlijke rechtbank om aldaar te worden overgeschreven in een daartoe gehouden register. Bovendien moet het worden openbaar gemaakt zoals bepaald in artikel 501 van het Burgerlijk Wetboek. Indien een van de echtgenoten koopman is, moet het eveneens worden overgeschreven in het register, bedoeld in artikel 12 van de wet van 15 december 1872, en in de arrondissementen waar een rechtbank van koophandel bestaat, moet het in de gehoorzaal worden aangeplakt.

In geval van dringende noodzakelijkheid kan de voorzitter van de rechtbank de man machtigen zich te verzetten tegen de handelingen die de vrouw zich voorneemt met derden aan te gaan.

§ 4. — Op de voorbehouden goederen van de vrouw kan door haar schuldeisers beslag worden gelegd. Er kan ook beslag worden gelegd ingeval de echtgenoten gezamenlijk of afzonderlijk overeenkomsten in het belang van de huishouding hebben aangegaan.

Het bewijs dat de schuld in het belang van de huishouding is aangegaan, moet door de schuldeiser worden geleverd.

§ 5. — La preuve que la femme exerce une profession distincte de celle de son mari sera faite envers les créanciers avec lesquels elle a traité sans fraude, par la production d'un acte de notoriété ou par tout autre moyen.

La femme peut fournir la preuve de la provenance et de la consistance des biens réservés, tant vis-à-vis de son mari que vis-à-vis des tiers, par toutes voies de droit, sauf par la commune renommée.

S'il s'agit d'immeubles ou de droits immobiliers, la preuve n'est recevable que si l'acte d'acquisition par la femme contient la déclaration que l'acquisition a été faite par elle, à l'aide de biens réservés et pour en tenir lieu.

§ 6. — A) A la dissolution de la communauté ou de la société d'acquêts, les biens réservés sont compris dans l'actif à partager, à moins qu'ils aient en même temps nature de biens propres.

Les dettes afférentes aux biens réservés suivent le sort de ces biens.

Toutefois, si le mari ou ses héritiers font un inventaire fidèle et exact, ils ne sont tenus de ces dettes qu'à concurrence de la valeur des biens réservés qu'ils recueillent.

La femme qui renonce à la communauté reprend les biens réservés francs et quittes de toutes dettes autres que celles dont ils étaient antérieurement le gage.

Cette faculté appartiendra à ses descendants.

B) Sous tous les régimes qui ne comportent ni communauté ni société d'acquêts, les biens réservés sont la propriété de la femme.

Bruxelles, le 27 novembre 1957.

Le Président du Sénat,

§ 5. — Het bewijs dat de vrouw een beroep onderscheiden van dat van haar man, uitoefent, wordt tegenover de schuldeisers met wie zij zonder bedrog heeft gehandeld, geleverd door overlegging van een akte van bekendheid of door ieder ander middel.

De vrouw kan, zowel tegenover haar man als tegenover derden, de herkomst en de omvang van de voorbehouden goederen bewijzen door alle wettelijke middelen, behalve door algemene bekendheid.

Indien het onroerende goederen of onroerende rechten betreft, is het bewijs alleen dan ontvankelijk, indien de akte van aankoop door de vrouw de verklaring bevat dat de aankoop door haar gedaan is met behulp van voorbehouden goederen en om als wederbelegging te dienen.

§ 6. — A) Bij de ontbinding van de gemeenschap van goederen of van de gemeenschap van aanwinsten worden de voorbehouden goederen begrepen in de te verdelen baten, behalve zij terzelfder tijd de hoedanigheid van eigen goederen hebben.

Schulden betreffende de voorbehouden goederen volgen het lot van deze goederen.

Indien echter de man of zijn erfgenamen een getrouw en nauwkeurige boedelbeschrijving opmaken, staan zij voor die schulden niet verder in dan tot de waarde der voorbehouden goederen die zij verkrijgen.

De vrouw die afstand doet van de gemeenschap, neemt de voorbehouden goederen terug, zuiver en vrij van alle andere schulden dan die waarover zij vroeger tot pand strekten.

Dezelfde bevoegdheid behoort aan haar afstammelingen.

B) Onder alle stelsels waarin noch gemeenschap van goederen noch gemeenschap van aanwinsten bestaat, zijn de voorbehouden goederen eigendom van de vrouw.

Brussel, 27 november 1957.

De Voorzitter van de Senaat,

R. GILLON.

Les Secrétaires,

De Secretarissen,

J. CRAEYBECKX,
R. DE MAN.